

จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร
PROFESSIONAL ETHICS FOR SCHOOL ADMINISTRATORS OF
SOUTHERN KRUNGTHON GROUP UNDER BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

รศสุคนธ์ พิจอมบุตร¹ สมใจ เดชบำรุง²

Received : October 24, 2025

Revised : November 3, 2025

Accepted : December 22, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัด กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารการศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ รองลงมาคือ จรรยาบรรณต่อตนเอง และจรรยาบรรณที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จรรยาบรรณต่อสังคม 2) แนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ 1) สร้างเครือข่ายกับผู้นำทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ 2) ผู้บริหารควรมีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิชาชีพอยู่เสมอ 3) จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน 4) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน 5) เชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ มาเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนและสมาชิกในชุมชน

คำสำคัญ : จรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research aimed to: 1) study professional ethics for school administrators of Southern Krungthong group under Bangkok Metropolitan Administration, and 2) guidelines for developing professional ethics. The sample consisted of 118 government teachers and school administrators from schools in the Southern Krungthong group under Bangkok Metropolitan Administration. The research instruments included questionnaires and interviews. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall professional ethics for school administrators in the Southern Krungthong group under Bangkok Metropolitan Administration was at the highest level. When considering each aspect, the highest mean was found in the professional ethics towards service recipients, followed by two aspects with equal means: the professional ethics towards the profession and towards professional colleagues. Next was the code of ethics towards oneself, and the lowest mean was in the code of ethics towards society. 2) the guidelines for developing the professional ethics for school administrators of Southern Krungthong group under Bangkok Metropolitan Administration comprised five approaches: (1) building networks with educational leaders and experts from various fields for regular exchange of opinions and educational information; (2) administrators should maintain self-discipline and continuously strive to develop knowledge, skills, and personality to keep pace with societal and professional changes; (3) organizing learner-centered education and designing curricula that meet the needs and differences of learners; (4) organizing activities that promote collaborative learning and self-development; and (5) inviting knowledgeable and experienced professionals from various careers to serve as guest speakers or advisors for students and community members.

Keywords: Professional Ethics School Administrators Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำ แผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และ มีความรับผิดชอบต่อบรรยากาศ ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู (รัฐธรรมนูญ 2560, น. 14-15)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มี ผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ หมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา มาตราที่ 64 ได้กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมและ สนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุน การผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และในมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2562, น.7-21) ในแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 ในด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการ ของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น ทั้งนี้แนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาส และความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงานและการศึกษา มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น

อำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา 2562, น. 49-50)

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2567-2568 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566) ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2561 – 2580 คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 – 12 กันยายน พุทธศักราช 2566 นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยี การศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตร และให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัย และพัฒนา ทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษา ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั้งประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคนส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ทั้งสายวิชาการ และสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และที่สำคัญที่รัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น ตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้ 1. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง โอน ย้ายของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในภูมิลำเนา ที่ตรงกับความสามารถของตนเอง เน้นพิจารณาด้วยความโปร่งใส และไม่มีการทุจริตคอร์รัปชันแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรมและจัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม 2. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาจัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอพัฒนากระบวนการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมการจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและ

ประหยัดค่าใช้จ่าย ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ (Learn To earn)

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569) ถือเป็นแผนการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร มีเป้าหมายสำคัญ ในการวางแผนทางการศึกษา เพื่อกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีศักยภาพ ได้รับบริการการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุน ทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย โดยมีวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์แห่งกรุงเทพมหานครที่พร้อมด้วยคุณธรรม ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง ภายใต้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล เพื่อการศึกษาควบคู่กับการพัฒนาระบบการศึกษาตามบริบทของกรุงเทพมหานคร โดยมีการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569) ด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์แห่งมหานคร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพ การจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการ สู่องค์การสมรรถนะสูง (ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. 2563, น.61-62)

ปัญหาการวิจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาของผู้เรียนในทุกกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรทรัพยากร และการส่งเสริมคุณภาพของบุคลากรภายในโรงเรียน ดังนั้น ซึ่งหากผู้นำไม่มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานในการบริหารแล้วนั้น ก็ไม่สามารถแก้วิกฤตต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศได้ เช่น ปัญหาทางสังคมเศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ที่มุ่งให้ผู้บริหาร สถานศึกษามีประสิทธิภาพ เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเกียรติมีศักดิ์ศรี มีกฎเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณ ซึ่งจรรยาบรรณมีความสำคัญและจำเป็นต่อทุกอาชีพ ทุกสถาบัน และ หน่วยงาน เพราะเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคุมการประพฤติปฏิบัติด้วยความดีงาม ดังนั้น ความประพฤติของผู้นำจึงต้องแสดงออกถึงการเป็นผู้มีศีลธรรม ในฐานะผู้นำต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้อำนาจหน้าที่ของตนอย่างมีจริยธรรม การแสดงทัศนคติหรือการตัดสินใจต่างๆ จะต้องให้ทุกคนเห็นว่าตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผลของจริยธรรม (สุชาติ นันทะไชย, 2554, น.7) ซึ่งการมีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รักและศรัทธาในวิชาชีพทางการศึกษา รับผิดชอบในวิชาชีพทางการศึกษา มีจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา (มาตรฐานกำหนดตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2556 ,น.12-25) ซึ่งถือได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรทุกองค์กร ผู้บริหารที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะความชำนาญ เป็นผู้ที่น่าเลื่อมใสซึ่งถือเป็นคุณสมบัติสำคัญที่จะเป็นส่วนส่งเสริมให้ผู้บริหารนั้นสามารถครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษารับทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ครูสภาออกข้อบังคับครูสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติซึ่งกล่าวถึง มาตรฐานการปฏิบัติตนซึ่งหมายถึงจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพการดำเนินงานของผู้บริหารจำเป็นต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาถือ

เป็นแนวทางปฏิบัติที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การปฏิรูป การศึกษา และการพัฒนาการศึกษาประสบความสำเร็จ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ระบุว่ารัฐต้องจัดการศึกษา ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลง การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา จึงเป็นกลไกหนึ่งที่จะพัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษาให้มีคุณภาพ จึงได้มีการดำเนินการตราพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เรียกว่า “คุรุสภา” มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ควบคุมการประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ ออก พักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องและผดุงเกียรติผู้ประกอบ วิชาชีพทางการศึกษา คุรุสภาก็กำหนดให้มีข้อบังคับว่า ด้วยว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 5 ด้าน จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม โดยจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งจะต้องประพฤติ ปฏิบัติ ต้องศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้เหมาะสมกับ การเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการและ ได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณวิชาชีพ ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู อันจะนำไปสู่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กร หรือสถานศึกษา

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าการประพฤติปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงทำให้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นไปที่แนวทางการปฏิบัติ ปัญหา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

1. วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 สำนักงานเขต มีจำนวน 70 โรงเรียน (รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร น.91-94)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูของสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 59 โรงเรียน จำนวน 118 คน ผู้วิจัยกำหนดการประมาณขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (Krejcie and Morgan, 1970, p. 607 -610)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับคุรุสภา 2556 มีองค์ประกอบ ดังนี้ (1) จรรยาบรรณต่อตนเอง (2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ (5) จรรยาบรรณต่อสังคม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยอ้างอิงจากข้อบังคับคุรุสภา 2556 มีองค์ประกอบ ดังนี้ (1) จรรยาบรรณต่อตนเอง (2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ (5) จรรยาบรรณต่อสังคม

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) สำหรับการทำการศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

1.2) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของอาจารย์ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา

1.3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษาที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน

1.4) นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach, 1978, p. 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) นำส่งเอกสารขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผ่านระบบจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์แบบลงทะเบียน โดยแนบลิงค์แบบสอบถามสำหรับการตอบคำถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form)

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) จำนวน 59 ชุด

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้อง นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

5) จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 ท่านโดยใช้แบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ

2) การวิเคราะห์ระดับจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและโดยภาพรวม และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best W. John, 1997: 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 –1.49 หมายความว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 –2.49 หมายความว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 –3.49 หมายความว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 –4.49 หมายความว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 –5.00 หมายความว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์เชิง เนื้อหา (Content analysis)

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	n = 118		ความหมาย	ลำดับที่
	\bar{x}	S.D.		
จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.62	0.42	มากที่สุด	3
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.73	0.40	มากที่สุด	2
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.74	0.41	มากที่สุด	1
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.73	0.38	มากที่สุด	2
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.52	0.44	มากที่สุด	4
รวม	4.67	0.36	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 1 พบว่าจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.36) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.41) รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.40) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ จรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.42) และจรรยาบรรณที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จรรยาบรรณต่อสังคม ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.44)

สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.38-0.44 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก
1. จรรยาบรรณต่อตนเอง : การพัฒนาตนเองในเรื่องการติดตามข่าวสารด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสม่ำเสมอ	
1.1 สร้างเครือข่ายกับผู้นำทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ	3
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ : การพัฒนาหรือเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา	
2.1 ผู้บริหารควรมีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิชาชีพอยู่เสมอ	3
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ : สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน	
3.1 จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน	3
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ : การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา	
4.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน	3
5. จรรยาบรรณต่อสังคม : สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสนับสนุนกิจกรรมอาชีพ	
5.1 เชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ มาเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนและสมาชิกในชุมชน	3

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้บริหารจะต้อง 1) สร้างเครือข่ายกับผู้นำทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ 2) ผู้บริหารควรมีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิชาชีพอยู่เสมอ 3) จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน 4) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน 5) เชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ มาเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนและสมาชิกในชุมชน

สรุปผลการวิจัย

1. จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยจรรยาบรรณด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ รองลงมาคือ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์ทร ปานคล้า (2559,น.77) พบว่าการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย วนิดา พิณกาญจน์ (2566,น.

214-215) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูโรงเรียนในเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อสังคม จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานครจากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1) การพัฒนาจรรยาบรรณต่อตนเอง ในเรื่องการติดตามข่าวสารด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารจะต้องสร้างเครือข่ายกับผู้นำทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ

2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ การพัฒนาหรือเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีวิสัยในตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิชาชีพอยู่เสมอ

3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน

4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน

5) จรรยาบรรณต่อสังคม ในเรื่องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสนับสนุนกิจกรรมอาชีพโดยเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ มาเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนและสมาชิกในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความเข้มงวดและให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรินทร์ ปานคล้ำ (2559,น.77) พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย วนิดา บิณฑกาญจน์ (2566,น.214-215) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูโรงเรียนในเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อสังคม จรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อตนเองแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

2. แนวทางการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายกับผู้นำทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ

ข้อมูลด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรมีวิสัยในตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิชาชีพอยู่เสมอ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน เชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในอาชีพต่างๆ มาเป็นวิทยากร หรือให้คำแนะนำแก่นักเรียน และสมาชิกในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ในรูปแบบโครงการที่จะนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาได้จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

โครงการที่ 1: โครงการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีจรรยาบรรณที่มั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู บุคลากร และนักเรียน ทั้งยังส่งเสริมให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยโครงการนี้มุ่งเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อขวัญกำลังใจของบุคลากร รวมถึงความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน โดยกิจกรรมภายใต้โครงการ ได้แก่ การอบรมหลักจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการจัดทำคู่มือจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาจรรยาบรรณต่อตนเองอย่างยั่งยืน

โครงการที่ 2: โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานภายนอกมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โครงการนี้มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร และประสบการณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารในพื้นที่กรุงธนใต้เป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การมีเครือข่ายกับมหาวิทยาลัย องค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน ยังช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณต่อวิชาชีพอย่างชัดเจน

โครงการที่ 3: โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อจรรยาบรรณ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่งผลให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดภาวะความเครียด ขณะเดียวกัน การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์ โปร่งใส และการทำงานร่วมกันจะช่วยสร้างความไว้วางใจและเสริมสร้างความร่วมมือในองค์กรอย่างยั่งยืน บุคลากรที่ยึดมั่นในจรรยาบรรณย่อมสามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างรอบด้านและต่อเนื่อง โครงการนี้สอดคล้องกับจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และเป็นกลไกหนึ่งที่ขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

โครงการที่ 4: โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา

การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษา เป็นการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง โครงการนี้มุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับภาคประชาสังคม ผู้ปกครอง องค์กรชุมชน และภาคธุรกิจ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเชิญวิทยากรจากภาคอุตสาหกรรมเพื่อแนะนำแนวการประกอบอาชีพให้แก่ นักเรียน การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสนับสนุนจากชุมชนในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร หรืออาสาสมัคร ย่อมเสริมสร้างศักยภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงานสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง โดยโครงการนี้มีความสอดคล้องกับจรรยาบรรณต่อสังคมอย่างเด่นชัด อีกทั้งยังสะท้อนบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการและผู้ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2567-2568*. ประกาศวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566.
- จันทร์ทร ปานคล้า. (2559). *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. *ราชกิจจานุเบกษา*, 130 (พิเศษ 130 ง), 4 ตุลาคม 2556.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. *ราชกิจจานุเบกษา*, 26 เมษายน 2562.
- รัชวลี วรวิทย์. (2548). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*, 134 (40 ก).
- ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. 2564 - 2569)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สุชาติ นันทะไชย. (2554). *จริยธรรมวิชาชีพสำหรับผู้บริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์กรุงเทพ.
- วนิดา บิณกาญจน์. (2566). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนในเขตสายไหม สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วารสารร่มพฤษ์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1997). *Research in Education* (7th ed., p. 190). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L. J. (1978). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed., p. 161). New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.
- Likert, S. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.Publisher.